Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineců 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineců 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 59. Brașov, Joi, 14 (26) Martie 1896.

Impăciuitorii Ungurilor.

Brașov, 13 Martie v.

Clișeul învechit al împăcării cu Ungurii l'ați vědut cât e de tocit, și décă nu rătěceau Slavicĭ-Brote prin Bucurescĭ, el n'ar fi meritat sě-l mai punem încă-odată sub teasc.

Ei, ca vai de capul cel mărginit al lor, credeau că vin cu o ideiă nouă, dicênd, că décă baronul Banffy ar da o lege electorală „europenéscă" Transilvănenilor, Românii din Ungaria, Bănat și Transilvania, n'ar mai privi nicĭ la Bucurescĭ, nicĭ la Viena; ei s'ar aduna cu toții la Pesta, unde ar trăi ca în sînul lui Avram.

Dela sublim pănă la ridicul e numai un pas, și acești meșterĭ mărginițĭ au trecut și peste acest pas.

Décă acésta prostiă ar fi numai o simplă prostiă și n'a isvorî în esența ei din *rea credință*, am închide dosarul și am dice: la dracu cu Slavicĭ-Brote, carĭ se pretind ómenĭ învěțațĭ!

Miopii „Tribuniștĭ", când au eșit pe piață cu marfa lor próstă, erau sigurĭ că sunt șarlatanĭ, însě credeau că toțĭ cumpěrătorii vor fi ca popa Gligore Sima a lui Iuon din Giomal și că publicul român s'ar compune numai din *gură-cască*, care orĭ-ce i-ai pune înainte ar mânca. Aceștĭ sublimĭ desechilibrațĭ la „căpățînă" în îngâmfarea lor de „căpățînĭ" își mai închipuiau, că lumea îi va crede pe cuvênt, că istoria politică-națională și literară a Românilor ar data numai dela pogorîrea lui Slavicĭ din Világos-Șiria în Ardeal spre a se întrupa în Brote; și botezându-se amêndoi în apa Cibinului, datuli-s'a lor numele de „*Tribuniștĭ*" întru a amăgi poporul românesc.

Inzădar li-a fost botezul; ei tot de credința și confesiunea lui Prochaska au rěmas, că Românul e têmpit, leneș și viclean și că puțin i-ar păsa de suferința fratelui sěu, numai lui sě-i mérgă bine.

Ba nu děu! Asta e adevěrata credință a șarlatanilor „Tribuniștĭ", cărora puțin le pasă de badea Gligor și de badea Tóder din Hopârta; numai lor sě la mérgă bine, apoi piéră Ardealul, piéră și Ardelenii: Vivat Peșta! Vivat Măgurele!

Acești miopĭ politicĭ, décă n'ar orbeca, ar fi vědut, că în acéstă țéră au fost alțĭ ómenĭ, și încă cu mult mai superiorĭ decât ei, ómenĭ carĭ cu bună credință în diferite rêndurĭ și la diferite ocasiunĭ au încercat a stabili o „*pace în condițiunĭ onorabile*" cu Ungurii.

Nu e locul potrivit aci sě facem un curs de istoriă; ajunge sě vorbim în resumat.

Când episcopul Lemenyi vorbea cu duhul blândeței la 1848 în *Dieta feudală* dela Clușiu, Ungurii nu voiau sě audă de numele „Român" fiă chiar și cu numirea de „*Oláh*" și îi rĕspundeau: Unió vagy halál! Egy nemzet, egy állam! (= Unire séu mórte! O națiune, un stat).

Când nobilii tinerĭ românĭ se înfrățiau la 15 Martie 1848 cu nemeșii ungurĭ în Pesta, Florian Micheș și alțĭ Românĭ ardelenĭ zăceau în temnițele ungurescĭ, ér badea Gligor cu badea Tóder din Hopârta își ascuțau lăncile, fiind-că scieau din pățaniă, că dela Peșta n'are sě le vină pe cap decât *comasărĭ*, *segrăgărĭ*, *limitărĭ* și *deposedărĭ*; cestiunĭ agrare provocate *ad hoc*, în favórea pluto-aristocrației jidano-maghiare.

Când fruntașii Românilor elaborau „Memorandul" dela Blașiu (1872), Ungurii le rĕspundeau prin sdrobirea autonomiei bisericeilor și introducerea limbei maghiare în corespondența episcopatelor române cu autoritățile maghiare.

Când cei dela „Viitorul" (1884) propuneau o „împăciuire onorabilă," Ungurii le rěspundeau cu perfecta maghiarisare a magistraturei și a administrațiunei ținuturilor românescĭ.

Când Generalul Trajan Doda a vorbit la inima alegětorilor sěi grănițerĭ bănățenĭ, Ungurii i-au rĕspuns cu jurații maghiarĭ din Arad, și décă n'a murit pe câmpiile de rĕsboiu udate cu sânge românesc pentru patriă și Impěrat, era cât p'aci sě-șĭ găsĕscă mórtea în mocirlele Seghedinului!

Când Ciocan cu ortacul sěu Nicovală din Năsěud se umiliau la tóte poruncile din Pesta, baronul Banffy le rĕspundea prin a deposeda pe grănițerĭ de averile lor grănițerescĭ și prin a maghiarisa școlele lor românescĭ!

Când boerul din Voila, Nicolae Șerban, stă întins la masa verde în Pesta, căpitănatul țĕrii Făgărașului, în ceea-ce privesce administrațiunea, e maghiarisat, școlele grănițerescĭ *comunalisate*, adecă asemenea maghiarisate, ér vitejii grănițerĭ de odinióră au ajuns sě facă *șilbok* (sentinelă) la ușa Sasului Bausznern.

Bănățenii, Crișenii și Maramureșenii au ocupat în permanență scaune în parlamentul din Peșta încă de pe la anul 1861 pănă aprópe de anul 1887 și cu tóte acestea, Românii din acele ținuturĭ românescĭ n'au fost nicĭ cu un gram mai bine tractațĭ decât Ardelenii rěmașĭ acasă. Representanții acelor bravĭ Românĭ au eșit de acolo numai atuncĭ, când s'au convins pe deplin, că Românii nu mai au ce căuta la Peșta.

In fața acestor fapte, „legea electorală europenéscă" a lui Slavicĭ-Brote e mai mult ca absurditate, e o adevěrată stupiditate, pe care n'ar fi cutezat s'o debiteze nicĭ chiar un Moldovan Gerghely, fiind-că s'ar fi temut, că chiar și stăpânii lui îl vor crede smintit.

Conferință sêrbéscă la ministrul-președinte.

Sub titlul acesta „*Alkotmany*" dela 24 Martie scrie următórele:

Am amintit, că ministrul-președinte Bánffy a convocat pe 26 Martie o conferență în palatul sěu, la care a învitat pe mai mulțĭ fruntașĭ sêrbĭ, cu scop de a discuta asupra afacerilor autonomiei bisericescĭ.

Despre adevěratul scop al acestei conferențe, n'au cunoscință nicĭ chiar Sêrbii. E fapt însě, că foile lor discută viu acéstă cestiune. Din parte bine informată ni-se comunică următórele:

Nu se póte sci încă, ce fel de cause și cestiunĭ se vor desbate acolo (la conferență, și décă se vor lua în discuțiune numai afacerile, carĭ aparțin cercului de autonomiă al bisericei sêrbescĭ gr. or., orĭ se vor atinge și cestiunĭ, *carĭ ating interesele noționalității sêrbescĭ*. Br. Bánffy n'a comunicat scopul adevěrat al conferenței *nicĭ celor mai apropiațĭ ai sěi*, el în privința acésta e fórte tainic. Dér atâta totușĭ e sigur, că *ținerea conferenței a pornit din însășĭ voința hotărîtă a Majestății Sale, ér nu din concepțiunea ministrului-președinte.*

La acéstă conferență, pentru care învitările s'au împărțit persónelor numite „*de încredere*", au fost învitațĭ următorii: 1. Toțĭ deputații sêrbĭ ai parlamentului maghiar, ințelegênd și pe membrii sêrbĭ ai delegaților din Croația. 2. Patriarchul. 3. Banul (Khuen-Hedervàry). 4. Br. Ioan *Zsivkovits* fostul șef al guvernului intern croat și Daniil *Stankovicĭ* actualul șef. Eugeniu *Dumcsa*, primarul orășenesc din St. Andreiŭ; actualii președințĭ lumenĭ ai Congresului bisericei sêrbescĭ: Dr. Ilie *Vucsetics* advocat în Neoplanta, Dr. Nic. *Maksi-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Statua dela Iașĭ
a lui
Stefan cel Mare

(3) (Urmare).

Un mare țĕran dela Dunăre.

Era în Septemvre 1886, când am sosit pe piața Iașilor, în Moldova, unde se înalță grațios și mândru statua equestră a lui Ștefan cel Mare. Statua acésta fusese espusă câțĭ-va anĭ mai înainte la salonul de pe Champs-Elysées. Am ajuns la Iașĭ pe drumurĭ, ce eu le cuprind cu *Calea Cruciatelor*, cale ce străbate Europa dela Paris la Constantinopol. Lectorul mě va crede, când 'i voiu afirma, că nu mě preumblam ca un simplu turist pe drumurile acele lungĭ și îndepărtate, unde atât sânge al părinților noștri s'a prefăcut în volbură de praf gălbuiŭ la suflarea vêntului. Călětoria mea nu era de loc un voiagiu de plăcere și nicĭ vre-o distracția deșartă. Nu eram un călětor neînvitat séu indiferent pentru ómenĭ, carĭ mě vedeau trecênd și dintre carĭ unii mě însoțiau pănă unde puteau și cât mai departe puteau. Veniam fiind chiămat de ómenĭ, carĭ aveau trebuință de mine, spre împlinirea unei datorii dictate de-o ideiă comună. Datoria acésta era cu totul diferită de aceea a unui actor ambulant. Misiunea mea se mărginea de-a lucra, ca creștin amenințat în sufletul sěu și în Patria sa, în mijlocul altor creștinĭ asemenea amenințațĭ în sufletele și Patria lor, de nisce ómenĭ jefuitorĭ, carĭ lucréză din rěsputerĭ la ruinarea facultăților nóstre morale, închiděndu-ne cerul speranțelor nóstre, ca cu atât mai bine sě-șĭ pótă deschide bancile lor de desolațiune.

Aceia, carĭ mě însoțeau, erau Românĭ de inimă; și țěranii dela Dunăre, carĭ veniau sě ne vadă, ne vorbeau de ceea ce le zace mai mult, decât orĭ-ce la suflet: adecă de moșia strămoșéscă, de pămêntul național ale cărui cereale se asimiléză în noi, prefăcêndu-se în sângele nostru. Impreună cercetam motivele, ce dau unui popor dreptul de-a se crede la el acasă, în țéra al cărui nume îl pórtă de secolĭ și pentru care șĭ-a věrsat sângele de atâtea orĭ.

Nu puteam admira d'ajuns ființa robustă a acestor țěranĭ dela Dunăre, carĭ concentréză în sufletele lor sublimul mister al pămêntului devenit om. Fisicesce țěranii těrmului spălat de Dunăre sunt superbĭ, bine făcuțĭ; au bustul drept, umerii frumoșĭ, capul nobil, fisionomia energică, privirea limpede și nasul bine plantat. Portretul lui Marcu Aureliu a rěmas adevěrat pănă adĭ, cu tot așa disul progres, cu tótă civilisațiunea moleșitóre. Sufletul *țěranului dela Dunăre* (le payson du Danube) din fabulă e tot atât de mare și tot atât de independent, ca odinióră. Țěranul dela Dunăre e tot vechiul luptător și elocintele apărător, care scie vorbi cu inimă pentru pămêntul sěu, pentru munca sa. El e și adĭ un suflet mare, o ființă de bun simț și vorbăreț, cum ni'l presentă Lafontaine. Vocea lui, când vorbesce de Patriă, se înalță ca vocea vêntului. Acest colos, încins cu cingătórea lui de pele și cu toga pe spate, brodată ca un stindard, e fiul spațiului. Trăesce pe înălțimĭ, în plin aer, păzind orisontul Patriei sale. Pěrul sěu lung, cu plete ca Ludowig XIII, s'agită la discursul sěu, ca frundele stejarului în vijelia furtunii. Silueta acestui țěran face parte din întinderea plaiurilor fertile, a holdelor mănóse. Plugarul român are un suflet de erou. Devotamentul pentru moșia sa e hotarul existenții sale de om. Preocupațiunile sale personale nu vor merge nicĭ-odată mai departe, decât ideia de pămêntul sěu. Tóte eforturile inteligenței sale n'au alt scop, decât cinstea și mărirea Țěrii. Lumea întrégă a vědut pe timpul rěsboiului din 1877—78 (în urma căruia trebuia sě rěsară libertatea României) cum tóte opintelele acestor țěranĭ se întruniau într'un singur focar, întocmai cum se topesc bucățile de oțel într'o masă lichidă spre a turna tunurĭ din ea. Acești eroi înfruntau ardórea *cuptorului de foc* al rěsboiului sfânt, spre a scóte din el capo d'opera independenții lor. Nicĭ un sacrificiu nu li-s'a părut irealisabil, când a fost vorba d'a da Țěrii sěmnătura lor personală; nimic nu li-s'a părut imposibil spre a fi demnĭ de rěspunderea ce urma din intrarea lor în societatea Statelor europene neatîrnate. Pentru menținerea acestei situațiunĭ, țěranul dela Dunăre va consimți tot-d'auna la orĭ-ce sacrificii cerute de bunul renume al Patriei.

Astfel e țěranul român. Un astfel de bărbat, care astfel pricepe legăturile, ce unesc omul de pămêntul din care a crescut: este o ființă croită în plin lirism, în o vastă atmosferă. E un erou, ce aparține epopeii. E mai presus de mediocritate. In jurul persónei sale radióse e un cearcăn de raze, o aureolă de poesiă propriă d'a

movics şi Dr. George *Vukicsevics* advocat tot din Neoplanta şi Dr. Mihail *Polit*.

Episcopii n'au fost invitaţĭ, ceea ce e destul de bătător la ochĭ, tocmai când e vorba de a-se discuta cestiunĭ bisericescĭ.

*

„*Branik*" din Neoplanta condamnă eliminarea episcopilor dela conferenţă, şi nu e de loc mulţămit, că interesele clerului le representă numai patriarchul. De asemenea „*Branik*" vestejesce procederea guvernului, că n'a invitat la conferenţă pe nicĭ unul dintre corifeiĭ partideĭ radicale sêrbescĭ.

Etă ce ḑice fóia sêrbéscă:

„Décă guvernul are intenţia de a se informa în tóte privinţele despre stările nóstre — la aşa ceva nu s'ar puté face imputărĭ. Noi totdéuna ne-am plâns de guvern, cât de rĕu este informat. Din causa acésta de repeţite-orĭ am pornit deputaţiunĭ cătră ministrul, spre a'l informa despre situaţie. Dér, precum am mai ḑis'o odată, cu greu ne vine a crede, că intenţiunile guvernului sunt sincere. In orĭ-ce cas, guvernul trebuia sĕ indice scopul conferenţei, pentru-ca ómenii, carĭ se duc la conferenţă, sĕ scie de mai înainte cum stau; de asemenea era de lipsă sĕ se scie, cine e învitat, ca respectivii sĕ se pótă înţelege ei între ei cum au sĕ procédă. Şi din partea oposiţiei trebuiau sĕ fiă chemaţĭ mai mulţĭ.

„Despre scopul conferenţei se spun diferite lucrurĭ. Astfel am auḑit, că guvernul are intenţia, sĕ inconviinţeze ţinerea congresului naţional-bisericesc, ëst-an, *dér în Budapesta*. Póte-că Bánffy va întreba pe Sêrbii, ce vor fi de faţă, cum s'ar puté întocmi acéstă trébă? La orĭ-ce întêmplare ar fi bine, ca cei chemaţĭ sĕ-i spună verde luĭ Bánffy opiniunea naţiunii. Décă se pregătesce vre-un rĕu, se póte împedeca, séu cel puţin datoria cătră naţiune impune fiăcăruia, sĕ se nisuiéscă a împedeca rĕul. La orĭ-ce cas ar trebui sĕ spună luĭ Bánffy şi aceea, că el n'are drept sĕ se amestece în afacerile nóstre bisericescĭ-naţionale, astfel că nu el trebuia sĕ convóce o asemenea conferenţă. Acésta cade în sarcina patriarchului nostru, ér nu a lui.

„Vremile sunt decĭ fórte seriόse. In acest moment nimenĭ nu scie, unde guvernul are intenţia sĕ se oprécă pornit pe acéstă cale. Trebue sĕ fim cu mare luare aminte".

*

Ierĭ după amédĭ s'a ţinut o conferenţă preliminară în palatul ministrului-preşedinte.

La tótă întêmplarea lumea e curiósă a sci, ce pregătesce Bánffy cu Sêrbii, tocmai acum în ajunul mileniului. Vom vedé.

Congregaţiunea din Deva.

Erĭ, după încheierea foii, primirăm următórea scire din Deva:

In congregaţiunea de astăḑi (24 Martie st. n.) comisiunea permanentă a propus, ca sĕ se ţină, în luna lui Maiŭ, o şedinţă festivă.

Faţă cu acéstă propunere, membrul *Francisc Hossu Longin*, basat pe mai multe motive, face contra-propunerea, ca propunerea comisiunei permanente relativă la ţinerea şedinţei festive sĕ se ia dela ordinea ḑilei; tot-odată declară sus şi tare, că el, şi după părerea sa, toţĭ membri românĭ vor sta departe de acea şedinţă festivă.

Acéstă contra-propunere a stêrnit mare resens la membrii maghiarĭ, carĭ au erupt în îndatinatele lor esclamărĭ insultătóre, ér membrii românĭ au aprobat cu viue aclamaţiunĭ pe contra-propunĕtor.

Majoritatea a primit propunerea comisiunei permanente. Şedinţa continuă.

*

Lăsăm sĕ urmeze acum şi contrapropunerea d-luĭ F. H. Longin, din cuvênt în cuvênt:

Contra propunere.

Faţă de propunerea comisiunei permanente, (punct. 10 din ord. de ḑi) subscrisul, fac următórea contra-propunere:

Avênd în vedere, că aşa numitele festivităţĭ milenare, ce se vor arangia în anul acesta la Budapesta, eu nu le ţin de serbărĭ ale ţĕrii, ca unele ce ar isvorî din dorinţa şi însufleţirea adeverată a popórelor, carĭ constituesc acest stat totdéuna poliglot:

avênd în vedere, că absoluta majoritate a locuitorilor acestui comitat, o fac Românii, carĭ nu au nicĭ un motiv, ca sĕ participe la festivităţile numite milenare;

avênd în vedere, că nicĭ Maghiarii de aicĭ şi din alte părţĭ ale ţĕrii, nu toţĭ se însufleţesc de acele festivităţĭ;

avênd în vedere, că este un fapt afară de tótă îndoiala, că serbările milenare nu sunt decât inscenărĭ maghiare, de carĭ noi Românii din fórte multe motive, nu ne putem însufleţi;

avênd în vedere, că şedinţa festivă, ce se proiectéză a-se ţiné, pe noi Românii absolut nu ne încălḑesce, ci din contră o privim şi o considerăm, ca o formală demonstraţiune contra simţului naţional al majorităţii comitatului:

Congregaţiunea sĕ ia dela ordinea ḑilei propunerea comisiunei permanente.

Totodată declar sus şi tare, că la cas, décă s'ar primi propunerea comisiunei permanente şi s'ar ţiné şedinţa festivă, eu din parte-mĭ şi cred, că toţĭ membri românĭ, vor sta departe dela acea şedinţă festivă.

Deva, 24 Martie 1896.

Francisc Hossu Longin,
membru al congregaţiunei.

Românii Macedonenĭ.

„*Timpul*" din Bucurescĭ a început a publica o seriă de articulĭ asupra Românilor din Macedonia. Estragem următórea parte din primul articol dela 12 (24) Martie:

Crescuţĭ de dascălii de peste Carpaţĭ în suvenirile Daciei-Traiane, puţinĭ, fórte puţinĭ erau aceia dintre noi, carĭ se gândeau la Românii din drépta Dunărei. Şi cu tóte acestea ei nu sunt de despreţuit.

Deosebit de Dobrogea, pe care mulţumită vitejiei nóstre, am reluat'o, deşi nu întrégă, după vécurĭ de despărţire, némul nostru este fórte rĕspândit în drépta Dunărei.

In Serbia Românii formézã un colţ compact rĕzimat pe Dunăre, şi décă statisticele oficiale îi-însumézã 150,000, trebue sĕ fim sigurĭ, că sunt mai mulţĭ.

In Bulgaria, Românii ocupă mai tot malul Dunărei. Compacţĭ împrejurul Vidinului, numĕroşĭ în Silistra şi în Turtucaia, ei sunt rĕspândiţĭ într'o mulţime de localităţĭ, şi mai ales d'alungul rîurilor, carĭ se varsă în Dunăre.

Mult însemnaţĭ sunt Românii din Macedonia, Epir şi Albania.

Numĕrul lor este una din enigmele etnografiei. Unii îl scoboră până la 300,000, alţii îl urcă peste un milion. Orĭ unde ar fi adevĕrul între cifrele acestea, nu este de tăgăduit că, între Archipelag şi Adriatica, în munţii Pindului şi în câmpiile Macedoniei trăesce un ném românesc, un ném însĕtat de cultură românéscă şi pentru care deja Bucurescii sunt ceea ce pentru Creştinĭ este Ierusalimul şi pentru Musulmanĭ Mecca.

Dér nu numai prin numĕr se statornicesce importanţa relativă a némurilor. Chiar acolo, unde Arâmânii sunt în minoritate, nu încape îndoială, că ei alcătuesc păturile diriguitóre, că ei înfăţişézã averea, că al lor este comerciul şi industria, că ale lor sunt oraşele.

Décă este adevĕrat, că conscinţa lor limpede despre naţionalitatea românéscă este de dată recentă, nu este mai puţin adevĕrat, că nicĭ odată nu s'a rupt comunicaţia între ei şi noi...

Arâmânii sunt pentru noi o clientelă firéscă în Peninsula-balcanică.

Şi nu este lucru de nimic d'a avea cineva o clientelă peste graniţele ţĕrei sale.

De sigur, că nu este vorba pentru noi nicĭ de cucerirĭ, nicĭ de anexărĭ. Dér sĕ ai şi aiurea o populaţiă românéscă, care sĕ cugete, ca tine, şi sĕ trăiască din viaţa ta sufletéscă, este de un nepreţuit folos.

Importanţa Arâmânilor pentru noi nu este numai culturală, dér şi politică. Culturală nu mai încape vorbă. Suntem prea puţinĭ noi Românii pe suprafaţa pămêntului, ca sĕ putem voioşĭ perde dela cultura românéscă măcar o jumĕtate de milion de ómenĭ.

Importanţa politică este şi mai mare. Graţiă esistenţei Arâmânilor, se transformă pentru noi în datoriă ceea ce alt-fel ar fi numai un drept.

Istoria ne-a făcut între popórele creştine din Peninsula-balcanică *primi inter pares*. Singurĭ noi am rĕmas în picióre în faţa cucerirei otomane. La noi numai a rĕmas o societate, un guvern, o esistenţă de stat.

De aceea vécurĭ s'au adăpostit la noi creştinii din Peninsula-balcanică fără deosebire de ném. Aicĭ, sub ocrotirea săbiei nóstre, au găsit ei o mângâere pentru patria perdută, aicĭ au visat renascerea némurilor lor sdrobite.

Când în vécul nostru popórele din Balcanĭ au creḑut, că a sosit césul de a încerca o înviere a trecutului lor istoric, tot la noi, tot pe pămêntul primitor al Românieĭ s'au făcut întâiele încercărĭ. Eteria grecéscă şi bandele bulgare, din stânga Dunărei au pornit.

Conscienţa tradiţională a rolului nostru istoric, ne-a împins în resbelul din urmă, în care ne-am vĕrsat sângele şi cheltuit comorile, ca sĕ se înfiinţeze un principat bulgar şi sĕ se sporéscă stăpânirile Serbiei şi ale Greciei. Ér în anii din urmă tot acéstă conscienţă ne-a făcut sĕ dăm necondiţionat sprijinul aşa de folositor, pe care l'am dat Bulgariei în firescile ei nisuinţe d'a sta neatârnată.

Avem dér de sigur dreptul netăgăduit d'a ne spune cuvêntul nostru în tot ce se petrece, în tot ce s'ar putea petrece de-a drépta Dunărei.

Viéţa nóstră istorică a fost şi este legată cu cele de acolo. De sórta celor din Peninsula-balcanică nu se póte hotărî fără noi şi în potriva nóstră.

SCIRILE ḐILEI.

— 13 (25) Martie.

Curtea şi mileniul. O telegramă din Budapesta comunică, că la Viena se fac cele mai marĭ pregătirĭ pentru-ca Curtea sĕ fiă representată la mileniu cu cea mai mare pompă posibilă. Pentru Majestăţile Lor s'au ales două dintre cele mai scumpe echipagii de gală, împodobite în mod extra-ordinar. Fiă-care dintre echipagii va fi tras de câte 8 cai, ér archiducii şi archiducesele vor avé echipagii cu câte patru cai. Un încredinţat al oficiului Curţii a sosit la Budapesta spre a închiria pentru archiducĭ şi archiducese primele etagii ale otelelor „Hungaria", „Bristo" şi „Continental".

—o—

Pasĕrea mălaiu viséză. „*Alkotmány*", organul partidei poporale, publică următo-

---

inspira poeme de trei-ḑecĭ de mii de versurĭ. E o lume întrégă el singur, o istoriă, un trecut, un viitor. Plugarul acesta, care nu pierde nicĭ odată din vedere frumseţa poesii cu tótă truda ce-şĭ dă cu munca câmpului, mi-s'a părut o fiinţă escepţională, de elită, gardian predestinat spre a ne proba ce e eternel şi ineluctabil în sfântul mister al Patriei, cu tótă stricăciunea secolului. Acest muncitor, care într'o ḑi încalecă pe calul sĕu de câmp, spre a-şĭ cuceri la Plevna independenţa, e un poet estraordinar, un poet în acţiune şi ale căruĭ gesturĭ devin tot atâtea cânturĭ de biruinţă. Poesia lui se inspiră din ritmul puternic al destinului; ea 'i vine din pămêntul ce-l apără cu preţul vieţii sale; el o datoresce modului cum înţelege defensiva solului natal. In poesia Românului se reflectă cerul transparent al Ţĕrii, ceriu, ce-l arată cu degetul, când vorbesce. *Gura acestui Anteu dela Dunăre, cântă ca o liră, când istorisesce sacrificiile trecute şi cele ce e gata încă a-le face pentru moşiora lui mult iubită. El vorbesce de Patria sa, ca d'un patrimoniu real şi care nimenĭ nu l'ar înstrăina, fără d'o luptă crâncenă. Moşia e averea, pămêntul, binele, viaţa sa.*

Dér Românul mai are şi moşia strămoşéscă, ce e patrimoniul sĕu moral, obiectul cultului sĕu naţional. Ţĕranul nostru are gestul de apostol, vocea unui misionar, când vré sĕ se esplice asupra acestui cult şi sĕ-şĭ expue cu convingere idealul puternic, ce-l însufleţesce. Vĕḑêndu-l cineva ar ḑice, că e o statuă d'o epopeă vivantă, creată pentru a-ne proba, că omul, care a primit dela Dumneḑeu un pămênt de stăpânit, trebue sĕ-l stăpânéscă, şi că e menit sĕ menţină comunicaţiunea între seva pămêntului şi electricităţile consolante ale firmamentului.

Pentru acestĭ fii ai solului român, Ţĕra e totul, séu mai lămurit, pămêntul e totul. In limba lor ei îşĭ numesc pămêntul *Ţĕra-românéscă*. Patria residă în pămênt. Un plugar, acolo nu se numesce plugar. El se numesce *ţĕran*, ca şi pămêntul sĕu natal, Ţĕră. El e Român. Acest ţĕran e Român chiar şi în Austria, unde sunt astăḑĭ Românĭ pe porţiunea de pămênt, ce politica a dat'o Corónei austriace. Românul din Austria nu abdică la calitatea sa de Român. *El e Român* din Transilvania, din Banat, din Maramureş etc. etc. Pămêntul a conservat pentru acestĭ Daco-Romanĭ (carĭ au şi sânge celtic în dênşii) caracterul cu care i-a înzestrat providenţa. Relaţiile sfinte, stabilite între om şi teritorul al căruĭ nume-l pórtă (şi al căruĭ lut constitue trama muşchilor sĕi), au păstrat la Românĭ tóte virtuţile providenţiale. Pentru dênşii pămêntul e leagăn, mamă, templu, obiect de adoraţiă şi de sacrificiu. Pămêntul inobiléză şi sanctifică devotamentul celui ce-l veneréză. Ţĕranul dela Dunăre persistă a vedé în cultul plaiurilor şi văilor sale începutul tuturor drepturilor sale la viĕţă. N'am putut constata, décă cestiunea proprietăţii individuale, ca atare, ar fi intru cât-va în joc în ce privesce amorul de Patriă. Din contră, identificarea cu solul natal merge până acolo, că pămêntul Ţĕrii e semnul etnic al individualităţii sale. E o Românĭă, cum e un Român. Dér Român nu e atât un nume, cât un titlu. Intrebaţĭ pe-un ţĕran, ocupat cu munca peteculuĭ sĕu de pămênt, roditor ca un dar ceresc. Décă nu-i sciţĭ numele, ḑice-ţi-'i numai simplu „*Române!*" Imediat va înţelege, că lui voiţĭ sĕ vĕ adresaţĭ şi vĕ va rĕspunde cu blândeţă şi politeţă. Acestĭ ţĕranĭ, carĭ sunt perpetuĭ soldaţĭ ai ideii de Patriă, sunt blânḑĭ şi omenoşĭ. Românul se va îndrepta decĭ spre D-Vóstră, după ce mai 'nainte vĕ va fi salutat, cu pasul mĕsurat al unui om, care se scie acasă la sine, pe pămêntul sĕu românesc, mândru de titlul, ce i-l'aţĭ dat adresându-i-vĕ. Va veni aşa-déră spre D-vóstră cu aerul unui duce pe apanajul lui, neconteuit încântat de titlul de Român, care e numele sĕu colectiv, titlul rassei sale.

Acestĭ ómenĭ sciau, că nu eram din ţéra lor, că eram de pe pămêntul Franciei. 'Mĭ ḑiceau prin urmare: *Francesul*, pur şi simplu. Şi era d'ajuns atât, mai ales, că ne înţelegeam fórte bine asupra ideii, ce ne unia: ideia, că un popor are dreptul şi datoria de-a-şĭ apĕra, în contra apetiturilor celor fără de patriă, pămêntul din care e carnea de pe el, pămêntul în a căruĭ pază l'a însărcinat bunul Dumneḑeu, de óre-ce pămêntul acela e tabernaculul vieţii umane. Ei se strînseră în jurul meu, cât vedeau, că simţiam ca şi ei, pricepeam ca şi ei dragostea de moşie strămoşéscă, opusă la aceea ce J. J. Wein, într'un moment de luciditate, numise infiltraţiunea rasei jidoveştĭ. Impreună avurăm apoi a înfrunta multe primejdii pentru

rele: „După cum se telegrafiéză din *Sibiiu*, Românii din Ardeal au hotărît, să ţină acolo în Septembre o *conferenţă de alegětorĭ*. E probabil, că conferenţa va declara *părăsirea pasivităţii*, şi astfel Românii *vor lua parte de fapt la nouěle alegerĭ* în Ardeal“. — Nu-i vorbă, asta ar dori-o căpeteniile partidei poporale. Dela dorinţă până la raelisare însě e un mare pas.

—o—

Socialiştii creştinĭ germanĭ. Aşa numita fracţiune-Stöcker a socialiştilor creştinĭ germanĭ a împărţit dilele aceste programul, în care accentuéză *deplina independenţă a bisericei* faţă cu statul; cere susţinerea scólelor *confesionale*; restrîngerea acuirării de averĭ prea marĭ; reforma bursei; asigurarea generală a muncei; procedură energică contra impedecării *usurărei din partea* [...]*danilor* şi *scóterea funcţionarilor jidanĭ* din [...]iile mai înalte precum şi dela *catedrele* [...]iversitate.

—o—

[...]ocietatea academică social-literară [...]ia Jună“ din Viena ş'a constituit [...]l pe semestrul II în următorul [...]reşedinte: stud. techn. Teofil Po-[...]ice-preşedinte: Drd. med. Victor [...] Secretar I: stud. med. Titu [...]cretar II: stud. techn. Cornel [...]ssar: stud. med. Mariu Sturza; [...] stud. techn. Cornel Comanescu; [...]ar: stud. techn. Eugen Munteanu; [...]nom: stud. forest. George Sêrbu. *Pentru comitet*: Preşedinte: *Teofil Popovicĭ*; Secretar: *Titu Pertia*.

—o—

Incapabilĭ de a da satisfacţiă. Am fost arătat deja, ca studenţii universitarĭ din Viena au declarat de incapabili pe colegii lor jidanĭ de a satisfacţiă cu arma. In afacerea acésta s'a făcut şi o interpelare în parlamentul austriac. Ministrul de instrucţiune *Gautsch* a declarat drept respuns, că Rectorul şi Senatul universităţii din Viena au pornit cercetare, al cărei resultat până acum e, că *pe-un student*, care a presidat la respectiva şedinţă a universitarilor, *l'au eschis pe o jumătate an dela universitate*, ér mai mulţĭ au fost dojeniţĭ aspru, dându-le şi *consilium abeundi*.

—o—

Intimpinare. D-l I. *Popa*, redactorul fóiei umorostice „Calicul“ din Sibiiu, ne trimite o întimpinare, în care se apěră în contra învinuirei, ce 'i s'a făcut în colónele „Tribunei“, că adecă administraţiunea „Calicului“, după încetarea acestei foi, n'ar fi voit sě înapoieze preţul de abonament celor ce l'au plătit înainte. „Vrěu sě se scie“ dice d-l Popa, „că administraţiunea „Calicului“ n'a denegat niměnui replătirea plusului de abonament; că despre cei ce prin „Tribuna“ îşĭ reclaméză plusul de abonament, administraţiunea „Calicului“ n'are cunoscinţă“. etc. Celelalte părţĭ ale întimpinărei, nefiind destul de obiective, nu le putem publica.

—o—

Erăşĭ nenorocire cu gaz. Erĭ séră, între órele 9—10, s'a întêmplat o mare nenorocire în locuinţa rabinului Wechsel Albert din strada nouă, în loc. Pe când servitórea curăţea papucii în bucătăriă, de-odată lampa de lângă ea explodă şi stropindu-o, se aprinseră hainele de pe biéta fată. Servitórea, aşa încunjurată de flacărĭ, cum era, începù sě ţipe şi sě fugă dintr'o odaiă într'alta. In odaia a treia durmia familia rabinului. Când fata întră aci, membrii familiei săriră ţipând din aşternuturĭ şi în marea lor spaimă nu sciau pe ce sě pună mâna, căcĭ se aprinseseră acum şi perdelele uşelor, pe unde trecuse nenorocita fată: ardea în bucătăr[...], ardeau la uşele odăilor şi ardeau hainele de pe servitóre. In fine a succes totuşĭ a localisa şi stînge focul, servitórea fù acoperită cu o plapomă şi aşa se stinseră şi flacările hainelor ei, a rěmas însě arsă tare, aşa că 'i cade pielea de pe corp. La 12 óre din nóptе ea a fost transportată la spital.

—o—

Trenurĭ de lux. In Ungaria cu 1 Maiŭ începênd vor circula pe căile ferate principale mai multe trenurĭ nouě de lux, cu o celeritate de 80—90 chilometri pe óră. Aceste trenurĭ sunt de construcţia cea mai nouě şi au cupee numai de clasa I. bine arangiate, încât cu drept cuvênt se pot numi trenurĭ de lux. Trenurile aceste vor percurge distanţa între Viena şi Pesta tour şi retour în timp de 3 şi ½ óre. Trenurile vor pleca din aceste două capitale séra la 5 óre şi 50 minute. Din Budapesta spre Caşovia va pleca la 10 óre 40 minute, ér diminéţa la 6 óre 52 minute sosesce în Popréd-Felkan. Dela Arad pléca la 1 óră 55 minute d. a. şi a doua di trece prin Predél şi la 11 óre 25 minute sosesce în Bucuresci. Intre Pesta şi Fiume încă va circula un astfel de tren, care în timp de 12 óre va percurge calea între Pesta şi Fiume. Trenul va pleca din Pesta diminéţa la 7 óre 15 minute, din Fiume însě la 8 óre 30 minute a. m.

Reforma esamenelor de maturitate.

Scim, că ministrul instrucţiunei publice Wlassics are de gând sě reformeze esamenele de maturitate. In scopul acesta a convocat o conferenţă de specialiştĭ, ce s'a ţinut Lunia trecută sub presidiul ministrului. Conferenţa s'a ocupat mai ales cu următórele două întrebărĭ: 1) Fire-ar óre consult din punct de vedere pedagogic, ca pe lângă anumite condiţiunĭ sě se póta dispensa tinerii dela depunerea esamenului de maturitate şi mai ales dela esamenul verbal? 2) Cum s'ar mai puté óre simplifica partea formală a esamenelor de maturitate?

Discuţia asupra acestor întrebărĭ a dat ocasiune la schimbarea multor idei între membrii conferenţei. Deşi partea cea mai mare dintre ei s'au declarat în principiu în contra admiterei unei dispensărĭ, de temerea ca sě nu decadă nivelul esamenelor de maturitate, s'au arătat totuşĭ dispuşĭ de-a admite dispensarea dela esamenul oral pentru acele obiecte, din carĭ se fac şi esamen scripturistic. Esceptiune, cred membrii conferenţei, sě se facă *numai cu limba şi literatura maghiară*, „din care esamenul scripturistic şi oral este obligator pentru fiecare scolar şi în ori-ce împrejurărĭ.“

A fost vorba şi despre *scripturistice din limba latină*, faţă cu carĭ aprópe toţĭ membri conferenţei au fost de părere, că ar trebui sě se scótă din us, „respective sě se înlocuéscă cu traducerĭ din latinesce în unguresce“.

In decursul discuţiunilor ministrul Wlassics a accentuat, că el are în vedere esclusiv numai consideraţiunĭ pedagogice şi că la dispensarea dela esamen nu vrě sě ţină sémă nicĭ de o consideraţiune administrativă. De altă parte a accentuat, că dorinţa lui este de-a se face tot posibilul, pentru-ca esamenul de maturitate sě corespundă adevěratului sěu scop.

Tóte cu tóte, dér principalul lucru este şi aicĭ *limba maghiară*. O reformă proiectată de Wlassics nicĭ că s'ar puté sě nu tindă în primul loc la maghiarisare.

Africa.

Intre cabinetele din Londra şi Paris se face un viu schimb de note diplomatice în afacerea expediţiunei englese la Sudan. O parte a pressei francese îşĭ dă silinţa a pune pedecĭ espediţiei prin ameninţărĭ.

In acelaşĭ timp însě Englesii din Egipet au început deja mişcările resboinice. O brigadă din 1300 ómenĭ a înaintat până la *Hannik*. Se crede, că în timpul cel mai scurt vor fi pornite la drum trupe mai numeróse.

*

Ce privesce tratările de pace cu negus, ele înaintéză fórte cu greu. *Menelik* pretinde o despăgubire de 30 milióne francĭ, sumă pe care Italienii vor da-o numai fórte anevoiă.

De altfel *Baldissera*, în ultimul sěu raport dă espresiune speranţei, că-i va succede a înlătura greutăţile şi a încheia o pace onorabilă.

*

Cabinetul Rudini — pe care de altfel regele Umberto l'a autorisat cu disolvarea camerelor la cas de necesitate — se pregătesce a proceda fórte energic faţă cu pricinuitorii fiascului. Contra generalului Baratieri tribunalul militar a şi înaintat deja acusă, şi e fórte probabil, că sórtea lui o va ajunge şi fostul ministru-preşedinte Crispi.

*

„Agentia Stefani“ anunţă din Massauah, că situaţia continuă a rěmâné neschimbată. Negus staţionéză lângă Adagamus. Fortăréţa Adigrat, pe care o păzesc într'un cerc larg, e provědută din belşug cu alimente şi are tóte condiţiile necesare pentru a resista cu succes.

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ, 24 Martie. Direcţiunea căilor ferate române se dice, că nu este înclinată de-a primi propunerea direcţiunei căilor ferate unguresci, ca sě se organiseze trenurĭ de plăcere în România cu ocasiunea serbărilor mileniului. Un funcţionar înalt dela direcţia din Budapesta a drumurilor de fier se află acum aicĭ în afacerea acésta, şi pentru a urgita facerea joncţiunei prin Turnu-Roşu a liniilor ferate ungare şi române.

Paris, 24 Martie. Din Petersburg se anunţă, că Turcia este hotărîtă a lua posiţiă contra planurilor Angliei în Sudan. Turcia nu va avé sě permită, ca Anglia sě se atingă de Egipt. Sultanul va adresa tuturor puterilor o notă de protestare.

„Novoje Wremja“ declară, că Rusia nu va lăsa la nicĭ o întêmplare ge Francia singură, ci va opera alăturĭ cu ea. Lumea póte sě se aştepte la evenimentele cele mai seriose, deóre-ce Francia a păşit acum pe terenul faptei *„Viedomosti“*, dice, că situaţia este fórte critică.

DIVERSE.

Epistola lui Menelik. Regele Menelik, cunoscutul învingětor dela Adua, a scris o epistolă interesantă misionarului engles *Clarke*, epistolă plină de „sciinţe“ metafisice, teologice şi filosofice care este următórea:

„Pace şi mântuire în numele Domnului! D-ta greşescĭ, décă credĭ, că eu sunt nesimţitor faţă de rugăciunile d-tale. Eu stimez tóte rugăciunile credincioşilor, chiar şi décă s'ar deriva dela vr'un băiat din Europa. Nu toţĭ ómenii din regatul meu sunt atăcătorĭ, nu toţĭ comit nedreptatea de a-se arunca asupra acelora, carĭ sunt mai slabi, decât ei. Nu toţĭ au îngenunchiat înaintea lui Bál, deul resboiului. Mulţĭ — acésta o sciu sigur — sě rógă lui Dumnedeul restignit pe cruce, care e Dumnedeul dreptăţĭ şi al păcii. Cu aceste sunt pe deplin de-o credinţă şi mě simt fericit, décă pot sě mě rog pentru mine şi poporul meu. Eu aşĭ dori, ca dreptatea sě se încuibe în cele sfinte, şi în locul evangeliei celei modificate, care justifică necredinţa popórelor din Europa, sě se întórcă la evangelia dréptă, care s'a folosit odată cu crearea lumei. Cu ce drept scot ei afară partea, care anticipéză nascerea lui Isus Christos, şi pentru-ce mutiléză aceea, ce Dumnedeu a lăsat pentru vecie. Christos nicĭ când nu şi-a negat caracterul rassei sale, după-ce mamă-sa a 8-a di după nascere l'a tăiat împrejur. A oprima ceea-ce Dumnedeu a statorit din „epocă în epocă“ şi din „vecĭ în vecĭ“ însémnă clătinarea credinţei şi provocarea unei apariţiunĭ cum o fac acum Europenii. Voiesc pe Jidanĭ nu numai în străinătate, ci chiar şi în patria lor, deşi ei încă sunt suflete creştine şi avem sě le mulţămim pe Mântuitorul nostru. In regatul meu sunt mai mult ca 300,000 de locuitori şi apróape dis toţĭ gustă independenţa, totuşĭ sunt ómenĭ fórte lealĭ şi muncitorĭ. Nu fac nicĭ când conspiraţiunĭ, plătesc dările şi onoréză pe deul Abbi al nostru, ca şi Creştinii pe al lor. Décă în Europa, Jidanii sunt mai rěi, nu dovedesce alt-ceva decât, că şi Creştinii sunt mai rěi. Domnul nostru Isus Christos pe lemnul crucei le-a iertat lor (Jidanilor), atuncĭ pentru-ce îi mai persecută? Pe d-vóstră cel puţin nu vě persecută. De-ar face şi cele-lalte popóre europene asemenea! Intórceţi-vě érăşĭ la Dumnedeul nostru, onoraţĭ-i poruncile, nu faceţĭ deosibire între profetul Moise şi Apostolĭ, séu între sfântul Petru şi sf. Paul. Care voesce sě servéscă lui Dumnedeu, sě nu fiă impedecat. D-ta scii acéstea, trimis al lui Dumnedeu. Invětă acésta în Europa şi Asia. In Africa voiŭ învěţa eu. Indurarea lui Isus Christos se plutéscă asupra D-tale! — *Menelik*.

Cât costă un canar? Precum se scie Germania este patria pasěrilor-canar. Neguţătorii din Harz cresc peste an cel puţin 100,000 de pasěrĭ şi le vênd în tóte părţile lumei. Preţul unei pasěrĭ-canar este 4 mărcĭ, ér al celor, carĭ cântă mai frumos este 40, 50 şi chiar şi 100 de mărcĭ. Pasěrile aceste mai bine sunt plătite în America. Nu demult o domnişóră, cu numele Gould, a cumpărat o pasěre canar frumósă cu 1000 de dolarĭ (4000 mărcĭ). Neguţătorii din Harz fac un câştig anual cu pasěrile-canar de 250,000 de mărcĭ.

Literatură.

A apărut Nr. 26 din Biblioteca pentru toţĭ: *Dr. Urechiă*: **Duşmanii noştri. Cine-i ucigaşul?** Acéstă operă este **inedită** şi are mai multe fotografii ai „duşmanilor“, însě fără iscăliturile lor.

*

Primăvara, revistă enciclopedică lunară, organul societăţii de agricultură, „Primăvara“ jud Prahova. Director Ioan Gr. *Sorescu* şi George *Cernat*. Apare în Ploeştĭ odată pe lună şi costă pe an 4 lei pentru România şi 5 lei pentru străinătate. Anul I nr. 3 pentru Martie a apărut cu următorul sumar bogat şi bine ales: Cronica agricolă: Ion Gr. Sorescu. Proectul de lege p. sindic. agric.: George Cernat. Biserica: Dem. Mindricelul. Chestiunea agriculturei: I. E. Mihăescu. Industria naţională: G. Negoescu. Din suferinţele învěţăt. (Poesie): Remus N. Begnescu. Copii: Cr. Voiculescu. Lucerna: N. Florescu. Eroi şi Bardĭ: I. Drăgănescu. Practica pedagogică: Ioan Nichitescu. Moda şi şcóla: N. Gideiu. Din obs. staţ. udometrice: Dem. Mindricelul. De ce... (poesie): Teodor Iordan. Dejurna la C. F. R. Delablidare. Epigrame: (Arhiva). Ghicitorĭ: N. Pruşanu Bibliografi; * * * Poşta lunară: „Primăvara.“

---

causa nóstră, primejdii de acelea cărora e expus cine-va, când luptă în primele rêndurĭ pe pămêntul românesc, atât timp pe câmp de bătaiă în contra invasiunilor din Orientul asiatic. Mie 'mĭ vibréză încă în aud vocea mulţimii imposante, ca un cântec de vitejiă, când sosirăm pe piaţa din Iaşĭ, înaintea statuei lui Frêmiet. „E Frances cel care ni-a făcut statua acésta! Ea e făcută pentru noi“, dicea lumea adunată în jurul meu. Cu ce bucuriă vedităʼmĭ presentau aceştĭ bravĭ monumentul de care tótă Ţera e mândră. „Stefan cel Mare, e Stefan cel Mare al nostru“ îmĭ spuneau dênşii „şi e cel mai mare Român împreună cu Mihai Viteazul“. Şi cu ochiĭ plinĭ de entusiasm 'mĭ arătau statua marelui soldat, al cărui nume e aureola patriei. Acest Stefan fù aprópe un contemporan al Jeannei d'Arc. Eroina nóstră îşĭ propusese d'a regula într'o di socotéla cu Mohamedanii. Stefan cel Mare luă asupră-şĭ misiunea acésta.

(Va urma.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Martie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de coróne ung. 4% . . .	93.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	123.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.60
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96.50
Imprum. ung. cu premii	160.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	100.80
Renta de argint austr.	100.85
Renta de aur austr.	122.45
Losurĭ din 860	147.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	983.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	410.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	312.50
Napoleondorĭ.	9.56
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.90
London vista	120.55
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	43.60

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Martie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.53	Vênd.	9.56
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	1.27	Vênd.	1.28
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	59.05
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	10.90
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. 178/1896.

PUBLICAȚIUNE

Oficiul orfanal orășenesc aduce la cunoscință publică că **în 28 Martie a. c. la 9 óre se va vinde cu licitațiă** în localul oficiului orfanal **holdele** ale curentatului Georg Schneider și anume:

Holda din câmpul sácelelor brazda a 5-a N. Top. 10908 în mărime de 1250□°, holda din câmpul de mijloc brazda a 1-a N. Top. 13195 în mărime de 1150□°, holda din câmpul de mijloc brazda a 5-a N. Top. 14451 mărimea 1425□°, holdele din câmpul Christianului la capul brazdei II N. Top. 20272, 20273, 20274 mărimea de un jugăr 149□°, holda din câmpul Christianului brazda I N. Top. 24593 mărimea 1237□°, holda tot acolo N. Top. 24597 mărimea 1237□°. Condițiile se pot vedea la oficiul orfanal orășenesc.

Brașov 4 Martie 1896.

850,3—3 **Oficiul orfanal orășenesc.**

Nrul 4245 - 1896.

Publicațiune!

Conspectele asupra **evaluărei și prescrierei chiriei de apă pro 1896** se află în biroul administrațiunei apaductului orășenesc din 26 Martie a. c. până la 3 Aprilie 1896 dela 8—11 óre înainte de prânḑ.

Reclamațiunile în contra acestei evaluări și prescrierĭ au de **a-se așterne** libere de timbru acestui magistrat **în decurs de 8 ḑile**, începênd cu ḑiua în care s'a îmanuat libelul pentru solvirea chiriei de casă.

Reclamațiunile mai târḑiu așternute nu se primesc.

După espirarea terminului de reclamațiune are de-a se solvi chiria apei pentru 1 și al 2-lea quartal 1896 în decurs de 8 ḑile, deórece în cas contrar încassarea ei se va dispuue pe cale de esecuțiune.

Brașov, 19 Martie 1896.

942,2—3 **Magistratul orășenesc.**

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombre 1895.

Budapesta—Aradŭ—Teiușŭ

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.				Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
		10.—	8.05	2.15	pl.	Viena . . .	sos.	6.02	7.20	3.—		
		8.05	1.55	10.—		Budapesta. .		7.35	1.20	6.30		
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37		Solnocŭ. . .		4.31	11.22	3.—	9.30	11.35
9.10	8.42	3.55	6.05	6.10	sos.	Aradŭ . . .	pl.	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl.		sos.	11.—	8.10	8.55		7.—
2.44	7.42	4.42		6.40		Glogovațŭ. .		10.48		8.44		6.47
3.15	8.20	5.03		7.07		Gyorok . .		10.25		8.20		6.18
3.32	8.39	5.14		7.18		Paulișŭ. . .		10.11		8.08		6.02
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Radna Lipova		9.58	7.29	7.56		5.47
4.30		5.50		7.58		Conopŭ. . .		9.25		7.24		5.09
4.50		6.12		8.14		Berzava. . .		9.09		7.07		4.50
5.40		7.—	8.51	8.56		Soborșinŭ . .		8.21	6.33	6.26		4.—
		7.28	9.10	9.24		Zam		7.45	6.07	5.40		
		7.54		9.50		Gurasada . .		7.18		5.19		
		8.10	9.34	10.06		Ilia		7.08	5.44	5.08		
		8.28		10.24		Branicĭca . .		6.44		4.42		
	4.47	8.54	10.—	10.50		Deva . . .		6.02	5.17	4.10	11.32	
	5.04	9.08	10.11	11.04		Simeria (Piski)		6.05	5.05	3.59	11.16	
	6.10	10.06	10.37	11.43		Orĕștie . . .		5.09	4.40	3.18	10.37	
	6.39	10.29		12.06		Jibotŭ . . .		4.14		2.56	9.03	
	7.11	10.53		12.30		Vințul de-jos .		4.22		2.32	9.12	
	7.28	11.07	11.01	12.44		Alba-Iulia . .		4.04	3.59	2.14	8.53	
	8.13	11.54	11.10	1.02	sos.	Teiușŭ . . .	pl.	3.19	3.35	1.35	8.11	8.55

Budapesta, gara de vest—Rușava—Vêrcerova

Orient. Expres	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.	Trenŭ accel.				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Orient. Expres	Trenŭ accel.	Trenŭ de persón.
8.36 Vineri	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena . . .	sos.	5.50		7.02	7.05	6.45
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapesta .	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.02
Circul. numai Sâmb.	10.30	3.41	9.21	11.15	sos.	Czegléd. . .	pl.	4.19	8.21		12.11	6.01
	10.40	3.46	9.03	11.21	pl.		sos.	4.04	8.13		12.06	6.—
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedină . .	pl.	12.53	5.10	10.50	10.01	2.31
4.49	2.12	5.55	1.30		pl.		sos.	12.26		10.45	9.53	2.11
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.	Timișóra . .	pl.	9.20		8.55	7.50	11.— Trenŭ mixtu
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.		sos.	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
	7.26	8.49	6.57			Topolovеț. .		7.25	5.53	Circulĕză numai Lunia	6.56	1.58
	8.21	9.23	7.42			Lugoșŭ. . .		6.48	5.10		6.28	12.58
	9.33	10.25	9.10			Caransebeșŭ .		3.39	4.05		5.39	11.01
		11.15	10.02			Teregova . .		4.35			4.40	8.07
			11.37			Mehadia . .		3.15				5.34
11.05		12.28	11.47			Băile-Herculane		3.02		4.35	3.23	5.12
		12.39	11.59			Toplețŭ . .		2.46			3.08	4.46
11.31		12.56	12.16		sos.	Rușava . . .	pl.	2.21		4.05	2.51	4.10
11.37		1.11	12.31		pl.		sos.	1.09		3.49	2.19	
11.45		1.20	12.40			Vêrcerova . .		1.—		3.40	2.10	
10.55		1.40				Bucurescĭ . .		11.25		7.10 Dumin.	5.50	

Brașovŭ—Chezdi-Oșorheiu

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.								trenŭ mixtu	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu
4.50	8.50	3.10			pl.	Brașovŭ . .	sos.			8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43				Prejmerŭ . .				7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35				Sepsi S. Georg.				6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55				Covasna . .				4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32			sos.	C.-Oșorheiu .	pl.			4.—	10.30	2.45

Simeria (Piski)—Petroșenĭ—Lupenĭ

trenŭ mixtu	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu						trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu
	6.10	11.28	4.20		pl.	Simeria . .	sos.		10.33	3.24	8.47	
	7.31	12.48	6.03			Hațegŭ . . .			9.05	2.03	7.34	
	9.55	3.40	9.05		sos.	Petroșenĭ . .	pl.		6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05			pl.		sos.			9.48	4.54	8.38
6.20	11.27	5.10				Vulcanŭ . .				8.57	3.56	7.47
6.40	11.50	5.30			sos.	Lupenĭ . . .	pl.			8.25	3.21	7.15

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilorŭ suntŭ a se ceti de susŭ în josŭ, cele însemnate îndrépta de josŭ în susŭ. Numerii în cuadrațĭ cu linii mai negrii însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.